

การประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน
หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
An Evaluation of the Master of Education Program in Curriculum
and Instruction Revised A.D. 2011, Faculty of Education
Burapha University

ปริญญา ทองสอน *

parinya@buu.ac.th

วิมลรัตน์ จตุรานนท์*

วิจิต สุรัตน์เรืองชัย**

จันทร์พร พรหมมาศ***

มณฑิยา ชมดอกไม้***

สิริยุพิน ศุภรัตน์ชัชฌา****

พาวา พงษ์พันธุ์****

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 5 คน อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน 8 คน มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน ที่สำเร็จหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 จำนวน 25 คน ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้บัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจำนวน 55 คน (แบบสอบถามได้ตอบรับกลับมาทั้งสิ้น 26 คน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

* ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*** อาจารย์ ดร. ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**** อาจารย์ ดร. โรงเรียนสาธิต "พิบูลบำเพ็ญ" มหาวิทยาลัยบูรพา

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57)
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.26)
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานผู้เรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10)
4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานห้องเรียน/ สื่อ/ อุปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88)
5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)
6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59)
7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12)
8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาชีพครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05)
9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10)
10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอกเลือก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09)
11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสมรรถภาพของนิสิต มีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94)

คำสำคัญ : การประเมินหลักสูตร สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

Abstract

The purpose of this research were to evaluate the master of Education Burapha University population were 3 expert in the research 5 Master teacher Education Program and 8 Master of Curriculum and Instruction. The completion of Master in Curriculum and Instruction Program 2554 of 25 school administrators at the Graduate School of Curriculum and Instruction. Master's students in curriculum and Instruction. In this Program 55 persons (the questionnaire was responded to all 26 of them) were used in this study were questionnaires and structure interviews about the Master of Education. In Curriculum and Instruction Program Ravens 2554 by a group of contributors.

The results were as follow ;

1. About the philosophy and objectives of the course. Are appropriate in most (average 4.57).
2. Comment on the course. An appropriate level (average 4.26).

3. Comment on fundamental learning at a high level (average 4.10).
4. Comments on the fundamentals classroom / media / devices are suitable are high level (average 3.88).
5. Comments regarding the process. An appropriate level (average 4.00).
6. Comment on the desired characteristics of the students. Are appropriate in most (average 4.59).
7. Comments on the learning outcomes of students. Basic Education Courses An appropriate level (average 4.12).
8. Comments on the learning outcomes of students. Vocational teacher An appropriate level (average 4.05).
9. Comments on the learning outcomes of students currently majoring in appropriate level (average 4.10).
10. Comment on the learning outcomes of students. Major options An appropriate level (average 4.09).
11. Comments on the performance of students. Are appropriate in a high level (average 3.94).

Keywords: Curriculum Evaluation, curriculum and instruction

บทนำ

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ผลิตบัณฑิตทางการศึกษา จัดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอกทางการศึกษา ซึ่งในระดับปริญญาโทสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ได้เปิดการเรียนการสอนมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ซึ่งจะครบวงรอบการใช้หลักสูตรในปีการศึกษา 2558 และจะต้องมีการปรับปรุงหลักสูตรตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 ข้อ 8 ที่กล่าวว่า ให้สถาบัน อุดมศึกษาจัดให้มีการประเมินเพื่อพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องอย่างน้อยทุกๆ 5 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา และผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิสาขาครุศาสตร์ ศึกษา ศาสตร์ และเป็นไปตามมาตรฐานและตัวชี้วัดการประกันคุณภาพการ

ศึกษา ระดับอุดมศึกษา และของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานรับรองมาตรฐานการศึกษา แห่งชาติ

ภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพาจึงได้เห็นความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา หลักสูตรและการสอน ซึ่งเป็นหลักสูตรหนึ่งในหลักสูตรระดับปริญญาโท หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ตามกระบวนการประเมินรูปแบบซิปป์ ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ตามความคิดเห็นของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน นิสิตปัจจุบัน และบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ เพื่อนำผลที่ได้มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพมากขึ้น อันจะเกิดผลประโยชน์สูงสุด

กับผู้เรียน และเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพต่อไป

หลักสูตรเป็นกรอบหรือแนวทางที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เป็นมวลประสบการณ์ทั้งหมดที่จัดขึ้นเพื่อให้แก่ผู้เรียนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถและคุณลักษณะตามความมุ่งหมายของการจัดการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยสถาบันการศึกษา สถานศึกษา อาจกำหนดโครงสร้างหรือองค์ประกอบของหลักสูตร ที่อาจประกอบด้วย จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหา เนื้อหา กิจกรรม และการประเมินผล หรืออาจมีองค์ประกอบอื่นๆ เพิ่มเติม ได้แก่ สื่อการเรียนการสอน หลักการ จุดประสงค์รายวิชา เป็นต้น

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมีกระบวนการที่หลากหลายตามแนวคิดของนักการศึกษาหรือนักพัฒนาหลักสูตร โดยสรุปมีกระบวนการพัฒนาอย่างเป็นระบบ เริ่มตั้งแต่ระบบการวางแผนหลักสูตร หรือออกแบบหลักสูตรหรือร่างหลักสูตร ตามองค์ประกอบของหลักสูตร และมีการตรวจสอบความสอดคล้องและเหมาะสมขององค์ประกอบของหลักสูตรโดยผู้เชี่ยวชาญ และมีการปรับปรุงร่างหลักสูตรนั้น จากนั้นเป็นระบบการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ มีการวางแผนการสอน การจัดการเรียนการสอน และวัดผลประเมินการเรียนการสอน เพื่อนำผลมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียน และปรับปรุงการเรียนการสอนและนำไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตรต่อไป และระบบสุดท้ายเป็นระบบประเมินหลักสูตร ซึ่งมีรูปแบบในการประเมินหลักสูตรตามแนวคิดของนักพัฒนาหลักสูตรหลายท่าน ซึ่งการประเมินหลักสูตรมีความสำคัญต่อการตัดสินใจว่าหลักสูตรนั้นๆ จะยังคงใช้ต่อไป หรือจะต้องปรับปรุง หรือยุติการใช้

รูปแบบการประเมินหลักสูตรแบบชิปปี้ (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1971, p.236) มีการประเมินหลักสูตรอย่างเป็นระบบ เป็นการประเมินด้านบริบท (context) เป็นการประเมินที่เกี่ยวข้อง

กับสถานะแวดล้อมของหลักสูตร เพื่อความสมเหตุสมผลของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาหลักสูตร เช่น ปรัชญา สภาพและความต้องการของสังคม นโยบาย และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) การประเมินด้านบริบท (Context) ได้แก่ ปรัชญาของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของหลักสูตร โครงสร้างของหลักสูตรและรายวิชา การประเมินด้านปัจจัยหรือตัวป้อน (Input) เป็นการประเมินผลเกี่ยวกับทรัพยากรต่างๆ ได้แก่ คุณวุฒิและผลงานของอาจารย์ประจำหลักสูตรและอาจารย์ผู้สอน พื้นฐานของผู้เรียน/เงื่อนไขการรับนิสิต อาคารเรียน/ห้องเรียน/สื่อและวัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน และงบประมาณ การประเมินด้านกระบวนการ (Process) เป็นการประเมินผลการบริหารจัดการหลักสูตร การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้และการจัดระบบอาจารย์ที่ปรึกษา และการประเมินด้านผลผลิต (Product) เป็นการประเมินผลสิ่งที่เกิดจากการใช้หลักสูตร ได้แก่ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ผลการเรียนรู้สำคัญตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา ความพึงพอใจของนิสิตต่อหลักสูตร และความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 ภาควิชาการจัดการเรียนรู้อุดมศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ทราบผลการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชา หลักสูตรและการสอน หลักสูตร

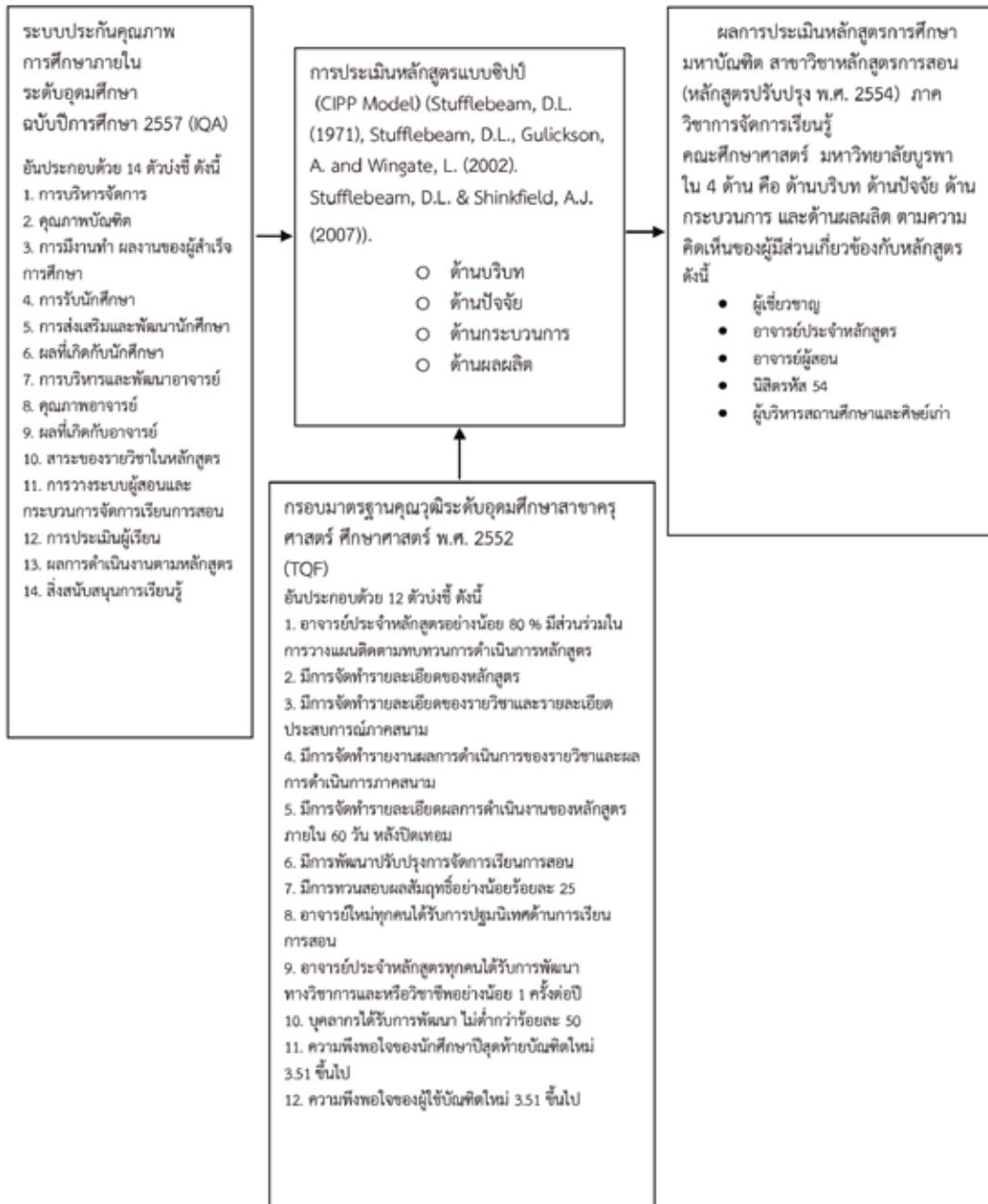
ปรับปรุง พ.ศ. 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนต่อไป

2. ได้นำผลการประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย

3. เป็นแนวทางในการประเมินหลักสูตรที่ใช้รูปแบบชิปปี้ในการประเมิน

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เพื่อประเมินหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนหลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การศึกษาแนวคิดในการประเมินหลักสูตร
2. การกำหนดแนวคิดในการประเมินหลักสูตรตามรูปแบบชิปปี้ และกำหนดให้เป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เรื่อง มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาโท สาขาครุศาสตร์และสาขาศึกษาศาสตร์ ((TQF) และระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 (IOA)
3. การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยได้แก่

1. ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน
2. อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนจำนวน 5 คน
3. อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนจำนวน 8 คน
4. มหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอนที่สำเร็จหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 จำนวน 25 คน
5. ผู้บริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาที่ใช้บัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอนจำนวน 25 คน
6. นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาหลักสูตรและการสอนที่กำลังศึกษาในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา จำนวน 55 คน

การพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม และ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน การสอน. หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 จำแนกตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 6 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามตามระบบการประเมินแบบชิปปี้ 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านบริบท ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต และคำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม

ขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน การสอน. หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ศึกษาเอกสาร ตำรา เกี่ยวกับการประเมินหลักสูตร รูปแบบการประเมินหลักสูตร ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557 ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา สาขาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์
3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย
  - 3.1 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้เชี่ยวชาญ
  - 3.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับอาจารย์ประจำหลักสูตร
  - 3.3 แบบสอบถามสำหรับอาจารย์ผู้สอน มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)
  - 3.4 แบบสอบถามสำหรับนิสิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

3.5 แบบสอบถามสำหรับผู้ใช้บัณฑิต มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

3.6 แบบสอบถามสำหรับมหาบัณฑิตมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert)

4. นำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง ความเหมาะสมและความถูกต้องของภาษา แล้วนำข้อเสนอแนะที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข

5. ปรับปรุงแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามฉบับจริงที่นำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น 6 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญ

1. นัดหมายเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 2 อาจารย์ประจำหลักสูตร

1. นัดหมายเวลาและสถานที่ในการสัมภาษณ์
2. ดำเนินการสัมภาษณ์และบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 3 อาจารย์ผู้สอน

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 4 นิสิต

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
กลุ่มที่ 5 ผู้ใช้บัณฑิต

1. สํารวจสถานศึกษาที่บัณฑิตเข้าไปปฏิบัติงาน

2. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์และความร่วมมือในการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูล

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

กลุ่มที่ 6 มหาบัณฑิต

1. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

2. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามโดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยนี้ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังนี้

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแต่ละฉบับ จากนั้นนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ยค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และแปลความหมายโดยใช้เกณฑ์ต่อไปนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51-5.00

หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51-4.50

หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51-3.50

หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51-2.50

หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.50

หมายถึง มีความคิดเห็นในระดับน้อยที่สุด

สำหรับข้อมูลจากแบบสอบถามส่วนที่เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจะทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ

2. ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ โดยเขียนบรรยายเป็นความเรียงซึ่งสามารถดูรายละเอียดขอบเขตและแนวทางการประเมินหลักสูตร (Evaluation framework) ได้เป็น 6 มิติ อันประกอบด้วย วัตถุประสงค์การประเมินหรือสิ่งที่จะประเมิน ตัวบ่งชี้ แหล่งข้อมูล วิธีวัดหรือเครื่องมือ วิเคราะห์ทางสถิติ

ผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57)

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.2)

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานผู้เรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10)

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานห้องเรียน/สื่อ/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88)

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00)

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59)

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (เฉลี่ย 4.12)

8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาชีพครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05)

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10)

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอกเลือก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09)

11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสมรรถภาพของนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.57) แสดงว่าปรัชญาของหลักสูตรและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมที่จะใช้ในการกำหนดทิศทางและแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ซึ่งมีความสอดคล้องกับความต้องการของสังคม ซึ่งหลักสูตรที่จะดำเนินการพัฒนาต่อไปควรจะต้องให้มีความสอดคล้องกับความต้องการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต

2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.26) แสดงว่าหลักสูตรสาขาหลักสูตรและการสอนที่ประเมินมีโครงสร้างหลักสูตรที่มีองค์ประกอบของรายวิชามีความเหมาะสมสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและแนวคิดของปรัชญาของหลักสูตรและมีโครงสร้างหลักสูตรจำนวนหน่วยกิตและจำนวนรายวิชาสอดคล้องกับความต้องการของสังคม

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานผู้เรียนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) นิสิตที่จะเข้ามาเรียนสาขาหลักสูตรและการสอนเป็นนิสิตที่มีความรู้ที่จำเป็นก่อนที่จะเข้ามาเป็นนิสิต มีการเตรียมพร้อมก่อนที่จะเข้ามาเรียน และทางสาขามีการกำหนดคุณสมบัติของนิสิตและมีเกณฑ์ที่ใช้ในการคัดเลือกที่สอดคล้องกับความต้องการ

ต้องการของสาขาวิชา ทำให้ค่านิสิตที่มีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและทางด้านการเรียนการสอนส่งผลให้นิสิตที่จบออกไปเป็นผู้นำทางด้านการพัฒนาหลักสูตรและด้านการจัดการเรียนการสอนสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านปัจจัยพื้นฐานห้องเรียน/สื่อ/อุปกรณ์ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.88) แสดงว่า ปัจจัยพื้นฐานห้องเรียน สื่อ อุปกรณ์มีความเหมาะสมไม่มากนักและอาจจะมี ความไม่เพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนรวมทั้งเอกสารที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าและการศึกษาค้นคว้าทางอินเทอร์เน็ตยังมีความไม่เพียงพอต่อการใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบการเรียนการสอนเท่าที่ควร เห็นควรจะต้องพัฒนาแหล่งค้นคว้าให้มากโดยเฉพาะอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้มีความสะดวกมากกว่านี้

5. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านกระบวนการ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) แสดงว่า กระบวนการจัดการเรียนการสอนในสาขาหลักสูตรและการสอน มีความเหมาะสมตั้งแต่ขั้นตอนการเปิดรับนิสิต และรายวิชาที่เปิดทำการเรียนการสอนในแต่ละปีการศึกษา รวมทั้งจัดอาจารย์ผู้สอนที่มีความรู้ความสามารถ มีการเตรียมการสอนล่วงหน้ารวมทั้งมีเอกสารประกอบการสอนที่เหมาะสม และขณะทำการเรียนการสอนมีการใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลายมีการเสริมแรงในการเรียนการสอนให้กำลังใจนิสิตอยู่เสมอรวมทั้งให้นิสิตมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและมีการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม ในขณะที่สอน มีการส่งเสริมให้นิสิตศึกษาค้นคว้าความรู้เพิ่มเติมและขั้นตอนของการประเมินผลการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายและเหมาะสม

6. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.59) แสดงว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์

ของนิสิตที่เรียนสาขาหลักสูตรและการสอน เป็นคนที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับความเป็นครู มีคุณธรรมจริยธรรม มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเชี่ยวชาญในการจัดการเรียนรู้สามารถบูรณาการนำเอาความรู้จากศาสตร์ต่างๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน และมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ซึ่งนิสิตที่เข้ามาศึกษาในหลักสูตรนี้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพครูอยู่ในสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนอยู่แล้ว ซึ่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนิสิตตรงกับคุณลักษณะของผู้ที่ประกอบอาชีพครู

7. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้อำคัญของนิสิต หมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.12) แสดงว่า ในรายวิชาหมวดวิชาพื้นฐานการศึกษา มีผลทำให้นิสิตเป็นคนที่มีวินัย ตรงเวลา มีความรับผิดชอบสูงต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม สามารถดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข และสามารถแก้ปัญหาต่างๆได้อย่างเหมาะสม เป็นผู้ใฝ่รู้ใฝ่เรียนสามารถปรับตัวเข้ากับทุกสถานการณ์รวมทั้งทักษะการใช้ภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพในการศึกษาค้นคว้าและนำเสนอ

8. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้อำคัญของนิสิต หมวดวิชาชีพครู มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) แสดงว่า หมวดวิชาชีพครู ในหลักสูตรนี้มีความเหมาะสมกับผู้ประกอบวิชาชีพครู ตั้งแต่ด้าน คุณธรรม จริยธรรม จิตสาธารณะ ความเสียสละ การปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีความเป็นผู้นำ มีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี ความสามารถในการสื่อสาร การจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย

9. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.10) แสดงว่า หมวดวิชาเอก ในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน สามารถทำให้นิสิตเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีความเข้าใจในหลักการ ทฤษฎีและการปฏิบัติสามารถนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้แก้ปัญหาในการจัดทำหลักสูตรและการพัฒนา

หลักสูตรรวมทั้งเป็นผู้นำทางด้านการจัดการเรียนการสอนการนำรูปแบบการจัดการเรียนการสอนใหม่ไปให้เกิดประโยชน์ในการเรียนการสอนต่อไป

10. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านผลการเรียนรู้สำคัญของนิสิต หมวดวิชาเอกเลือก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.09) แสดงว่า หมวดวิชาเอกเลือกในหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน สามารถทำให้นิสิตเป็นผู้ที่แสดงออกซึ่งพฤติกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู และเคารพในกฎระเบียบและวัฒนธรรมขององค์กร มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการข้ามศาสตร์และบูรณาการกับโลกแห่งความเป็นจริง มีภาวะผู้นำ ความสามารถทางการสื่อสารสามารถอยู่ร่วมกันกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

11. ความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสมรรถภาพของนิสิต มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.94) แสดงว่า สมรรถภาพของนิสิตบางด้านมีความสามารถอยู่ในระดับที่น่าพอใจ เช่น ด้านความรู้ความสามารถในวิชาชีพครู การนำความรู้มาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประพฤติตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู แต่บางด้านยังคงต้องได้รับการปรับปรุงและพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น เช่น ความสามารถในการวิจัยในชั้นเรียน ทักษะการ

จัดการเรียนรู้ ทักษะการใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และการมีจิตสาธารณะ ดังนั้น หลักสูตรที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน คือ การเพิ่มการฝึกปฏิบัติการจัดการเรียนการสอนให้มากขึ้นและความสามารถทางการใช้ภาษาต่างประเทศและการมีจิตสาธารณะ เพื่อที่จะทำให้นักศึกษามีความเหมาะสมกับวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในอนาคตต่อไป

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

1. ควรจะปรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีการปฏิบัติจริงในสถานศึกษามากขึ้น เพื่อให้นิสิตมีความรอบรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการจัดรายวิชาภาษาต่างประเทศให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้ความสามารถในการใช้และสื่อสารได้ เพราะปัจจุบันภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งสำคัญมาก

3. ควรมีปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน โดยมีปัจจัยที่ควรให้ความสำคัญคือ การจัดแหล่งเรียนรู้ให้นิสิต จัดหาเอกสารตำราที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าให้มากขึ้น โดยเฉพาะสื่ออินเทอร์เน็ตและการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตให้มีความพร้อมในการใช้งานให้มากกว่านี้

4. ควรจัดกิจกรรมในการพัฒนาจิตสาธารณะให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อให้นิสิตสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน และนำไปถ่ายทอดต่อไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ.. (2553). *แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559)*. : ฉบับสรุป. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- “ข้อบังคับคุรุสภาว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณของวิชาชีพ พ.ศ. 2548” *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 122 ตอนพิเศษ 76 ง*
- คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. (2554). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 - 2559*. กรุงเทพฯ : สหมิตรพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- คณะกรรมการการอุดมศึกษา, สำนักงาน กระทรวงศึกษาธิการ. (ม.ป.ป.). *กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติพ.ศ.2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education) (TQF:HED)*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552.
- มารุต พัฒผล. (2556). *การประเมินหลักสูตรเพื่อการเรียนรู้และพัฒนา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จรัสสินทวงศ์ การพิมพ์.
- สำนักงานมาตรฐานและคุณภาพอุดมศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). *คู่มือการประกันคุณภาพภายใน ระดับอุดมศึกษา ฉบับปีการศึกษา 2557*. กรุงเทพฯ:
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2537). *กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการสอน: ภาคปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์
- Stufflebeam, D. L. et al. (1971). *Education and decision making*. Itasca, Illinois : Peacock Publisher.